

KUNTATUOTTAVUUS

Lasten ja perheiden palvelujen kehittäminen Imatralla 2000-luvulla

Perhepalveluissa, etenkin lastensuojelussa, kustannukset ovat kohonneet jopa 30 % vuosittain: 30 000 asukkaan Imatralla paristasadastatuhannesta puoleen miljoonaan.

Imatralla panostettiin lapsiperheiden varhaisen vaiheen palveluihin. Äitiysneuvolasta tehtiin hyvinvointineuvola. Samalla perustettiin perheneuvolaan 6 uutta perhetyöntekijän vakanssia (auttavat perheitä heidän kodeissaan konkreettisesti). Lisäksi otettiin käyttöön Toimiva lapsi & perhe -toimintamalli (THL) eri palveluihin. Näin saatiin ns. **raskaiden palvelujen** (lastensuojelun huostaanotot jne.) **kulujen kasvu pysähtymään**.

- **Huostaanottojen määrä ja lastensuojelun tarve on laskenut** vuosi vuodelta
- Ei ainoastaan kustannusten hillintää vaan myös **säästöä**: vuonna 2011 lastensuojelulaitosten ostopalvelumenot olivat 2 miljoonaa euroa, vuonna 2012 enää 1,8 miljoonaa euroa

Keskityttiin tukemaan perheitä

Ensin tehtiin Lasten ja nuorten erityispalveluihin käytetyt kustannukset ja niiden kehittyminen ja ennuste näkyväksi kokoamalla eri toimialojen kustannukset yhteen. Näitä nk. häiriöpalvelumenoja esiteltiin eri tilanteissa kuntapäätäjille. Nk. häiriöpalvelumenot sisältävät lastensuojelun avo- ja sijaishuollon, lasten- ja nuorten psykiatrian menot sekä sivistystoimen erityispalveluita kuten koulukotien ja kouluavustajien kustannuksia. Nämä kustannukset kasvoivat voimakkaasti vuoteen 2009 asti. Vuonna 2010 suunta kääntyi alenevaksi. (Kuvio 1.)

Päätettiin panostaa perheiden varhaiseen tukemiseen oikeasti, ei vain korulauseilla. Poliittiset päättäjät hyväksyivät sen tosiasian, että vaikka Imatra panostaa paljon lasten ja nuorten erityispalveluihin, olemassa olevista palveluista ei voi siirtää resurssia varhaisen tukemisen palveluihin haavoittamatta erityispalveluiden toimivuutta. Varhaisen tukemisen palveluihin on investoitava erikseen.

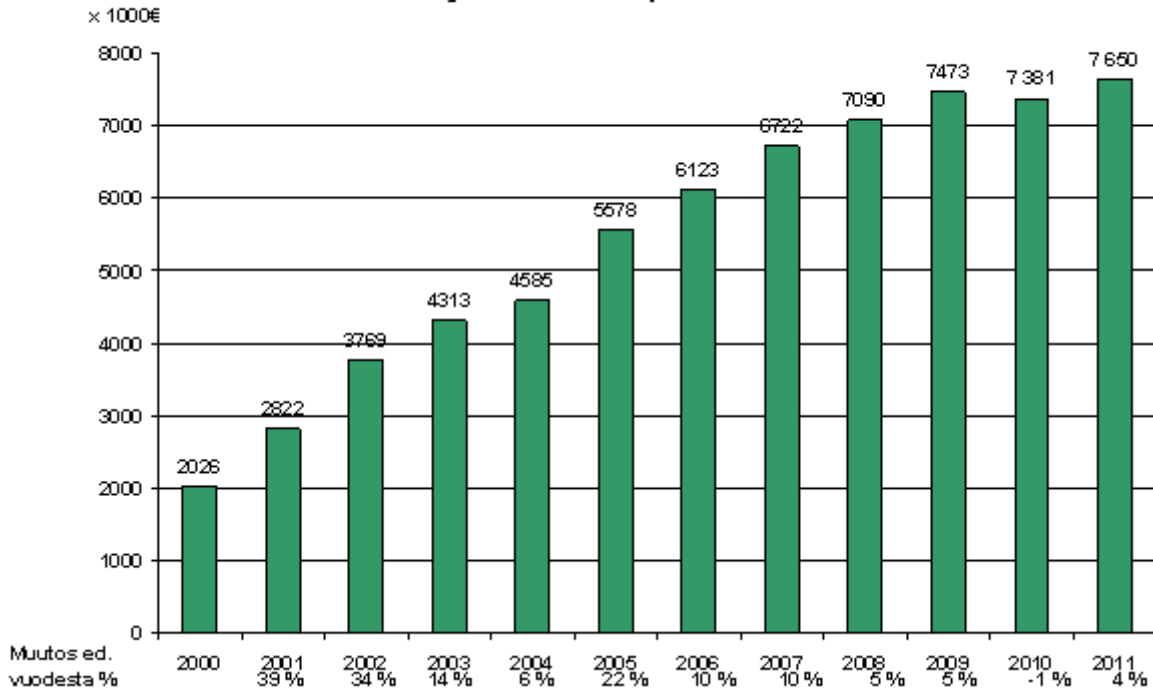
Sosiaali- ja terveystalokunta päätti, että vuoden 2009 talousarvioon lisätään rahoitus kuuden uuden vakanssin perustamiseen. Vakanssit olivat perhetyöntekijöitä äitiys- ja lastenneuvolaan, josta kehitettiin hyvinvointineuvola. Tässä päätöksessä oli mainittavaa:

- Osoitettiin kerralla pysyvä rahoitus. Kyseessä ei ollut hanke. Uusista perhetyöntekijän vakansseista ei tehty määräaikaista. Saatiin rekrytoitua tehtäviin ulkoisella haulla kokeneita koulutettuja ammattilaisia.
- Hyvinvointineuvolan tiimi on moniammatillinen. Terveystalokuntien työpajaksi rekrytoitiin 3 sosiaalialan ja 3 psykiatrisen hoitotyön asiantuntijaa.
- Resursseja ei otettu olemassa olevasta toiminnasta. Näin turvattiin se, että nk. korjaava työkin hoidetaan asian mukaisesti edelleen.

Lue myös Tesson artikkeli Ennaltaehkäisystä tuli investointi <http://www.tesso.fi/artikkeli/ennaltaehkaisysta-tuli-investointi>

Lasten ja nuorten häiriöpalvelumenot

	2007	2008	2009	2011	2012
Pitkäaikaisesti sijoitettuja lapsia ja nuoria 31.12	83	81	79	75	71 (31.8.)
Lastensuojelun avohuollon tukitoimet: lapsia ja nuoria	485	499	487	453	--
Lastensuojeluilmoituksia	396	400	412	450	--
Lastensuojelun laitostopalvelumenot (milj. euroa)	2,3	2,5	2,2	2,0	--